

הלוהו, והרי זה גובה מן ההקדש ודי בפדיון של דבר מועט, **עד כמה** יהיה החוב יותר מן ההקדש ועדיין נאמר שעל דעת נכסים אלו הלוהו, ויוכל לגבות מן ההקדש ולפדות בדבר מועט?

אמר רב הונא בר יהודה, אמר רב ששת: עד

הלוהו על דעת לגבות⁽³⁶⁾ מנכסים אלו, אלא האמינו ללוה שישלם, ולכן לא גובה מההקדש.

ומיבעי לן: **ורבנן** שחולקים על רבן שמעון בן גמליאל, וסוברים שאפילו אם חובו יותר מהקדשו אומרים שעל דעת הנכסים האלו

זה שהרי בעל חוב גובה מהלקוחות אפילו כשהחוב הרבה יותר מהקרקע ולא אומרים שהאמינו ללוה.

ולכן פירש **הרא"ש** כפירוש השני **ברש"י** שכל זה שצריך בכלל פדיון להקדש זה דוקא כשהחוב כנגד ההקדש. אך כשהחוב יותר מההקדש אין צריך כלל פדיון וגובים בלי פדיון, אלא **שרש"י** תמה שאין בזה שום סברא, וביאר **הרא"ש** שכוונת רבי אבהו שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון היינו שאנשים לא יודעים בדיוק את ערך השדה וכשהחוב הוא כנגד השדה יבואו לחשוב שהשדה שווה יותר מהחוב ונמצא שלקח מההקדש יותר מדי ולכן צריך פדיון שלא יבואו לחשוב שמעל בהקדש. אך כשהחוב יותר מהקרקע שוב יודעים שלקח מההקדש רק עבור החוב ולא יותר ולכן לא צריך פדיון.

והרמב"ם מפרש באופן אחר, שתמיד כשפודים את הקרקע פודים אותה על מנת לשלם את החוב, וכל זה רק כשהחוב כנגד הקרקע. אך כשהחוב יותר מהקרקע אי אפשר לפדות על מנת לשלם את החוב אלא פודים סתם.

וביאר **הכסף משנה** שהרמב"ם אינו יכול לפרש כמו **הראב"ד** ו**הרא"ש** שכשהחוב יותר מהשדה לא צריך כלל פדיון, שהרי לדעת **הרמב"ם** קדושת דמים אינה מפקיעה מידי שעבוד והפדיון הוא מעיקר הדין, ולכן פירש **הרמב"ם** שהנידון הוא אם פודים לצורך החוב או שפודים סתם.

הגמרא היא שמשמע שדוקא אחר יכול לפדות מההקדש לצורך הגביה לבעל חוב ולאשה אך הבעל חוב עצמו אינו יכול לפדות, ומקשה הגמרא מדוע שלא יפדה הבעל חוב עצמו, ועל זה אומר רבי אבהו שאם יפדה הבעל חוב עצמו יהיה נראה שההקדש יוצא בלי פדיון ולכן תיקנו שאחר דוקא יפדה מההקדש.

והרדב"ז כתב שלדעת **הרמב"ם** המקדיש שדה אחוזה ויצאה ביובל לכהנים אין הבעל חוב יכול לגבות מהכהנים, ותמה עליו **הגרי"ז**, שהרי כעת הקרקע היא חולין גמורים ומדוע אי אפשר לגבות מהכהנים כמו שגובים מההקדש. וביאר **הגרי"ז**, שדוקא כשפודים את ההקדש והוא נפקע אז יכול הבעל חוב לגבות מההקדש. אך היציאה ביובל לכהנים אין זו הפקעת ההקדש אלא שעובר מההקדש לכהנים, וכשם שאינו גובה מההקדש כך אינו יכול לגבות מהכהנים.

וכמה שכתב **הרמב"ם** שאפשר לגבות מההקדש מההקדש וכמו בשני לקוחות וכתבה לראשון שלא תגבה ממנו שיכולה לגבות מהשני, השיג עליו **הראב"ד** שבאמת אי אפשר לגבות מההקדש השני כי מה מכר ראשון לשני כל זכות שתבא לידו וכשם שמהראשון אי אפשר לגבות גם לשני יש זכות שלא יגבו ממנו, ועוד שיכול השני לומר, אי שתקת שתקת ואם לא אחזיר את הקרקע למוכר ולא תוכל לגבות ממנו ושוב גם מההקדש השני לא גובים.

36. ובשיטה מקובצת הביא **ההרא"ש** תמה על